

Aan de burgemeesters in de veiligheidsregio Haaglanden

Datum: 22 juni 2020
Onderwerp: Begeleidende brief: verantwoordingsdocument (COVID-19)
plaatsvervangend voorzitter veiligheidsregio Haaglanden
(VRH).

Geachte burgemeesters,

Wettelijk is geregeld dat de voorzitter van de veiligheidsregio na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis verslag uitbrengt aan de gemeenteraden van de getroffen gemeenten in de regio. Naar het zich laat aanzien zal het echter nog geruime tijd duren voordat de Coronacrisis daadwerkelijk is 'afgelopen'. Tegelijkertijd wordt al geruime tijd gebruik gemaakt van de bevoegdheden die de voorzitter heeft in het kader van de gevolgbestrijding van de Coronacrisis.

Dit alles maakt het voor mij als plaatsvervangend voorzitter van de VRH wenselijk om nu – eerder dan wettelijk vereist én voor mijn vertrek per 1 juli 2020 – verantwoording af te leggen aan de gemeenteraden in Haaglanden. Met dit document wordt aan deze verantwoording invulling gegeven.

Vorige week heeft over dit document afstemming plaatsgevonden in het Regionaal Beleidsteam (RBT). Hierbij is ook aan de orde gekomen dat het wenselijk is dit document op hetzelfde moment aan de raden in de regio aan te bieden. In het licht van deze afspraak verzoek ik u bijgaand verantwoordingsdocument op **woensdag 24 juni 2020 om 12:00 uur** door te geleiden naar uw raden.

Tot slot wil ik u graag bedanken voor de constructieve samenwerking tijdens de bestrijding van deze crisis.

Met vriendelijke groet,

J.W. Remkes
Plaatsvervangend voorzitter veiligheidsregio Haaglanden

**BRANDWEER
GEMEENTEN
POLITIE
ZORG
Haaglanden**

Dedemsvaartweg 1
2545 AP Den Haag
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

088 886 8000
www.vrh.nl

Contactpersoon
Veiligheidsdirectie Haaglanden

Ons kenmerk
P20.000408

Bijlagen
2

Aan de burgemeesters in de veiligheidsregio Haaglanden

Datum: 22 juni 2020
Onderwerp: COVID-19: verantwoordingsdocument plaatsvervangend
voorzitter veiligheidsregio Haaglanden (VRH).

Geachte burgemeesters,

Sinds afgelopen winter heeft de gehele wereld, en daarmee ook Nederland en de gemeenten in de regio Haaglanden, te maken gekregen met de gevolgen van het nieuwe Coronavirus. Deze situatie heeft geleid tot een internationale (gezondheids-) crisis, waarbij het kabinet met de veiligheidsregio's en vele (zorg-) partners heeft samengewerkt aan de Nederlandse bestrijding van het virus en de gevolgen ervan. Daar waar rampen en crises normaliter op lokaal niveau kunnen worden bestreden, maken de aard en omvang van de Coronacrisis een gecentraliseerde bestrijding onvermijdelijk.

De Wet veiligheidsregio's en Wet publieke gezondheid geven een wettelijke basis om de Coronacrisis gecentraliseerd te bestrijden. Op regionaal niveau vertaalt dit zich bijvoorbeeld in de overdracht van lokale (nood-) bevoegdheden aan de voorzitter van de veiligheidsregio. De regionale noodverordeningen die in het kader van de gevolgbestrijding van deze crisis door de plaatsvervangend voorzitter van de VRH zijn vastgesteld, zijn een voorbeeld van deze regionale uitwerking.

Wettelijk is geregeld dat de voorzitter van de veiligheidsregio na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis verslag uitbrengt aan de gemeenteraden van de getroffen gemeenten in de regio. Naar het zich laat aanzien zal het echter nog geruime tijd duren voordat de Coronacrisis daadwerkelijk is 'afgelopen'. Tegelijkertijd wordt al geruime tijd gebruik gemaakt van de bevoegdheden die de (plaatsvervangend) voorzitter heeft in het kader van de gevolgbestrijding van de Coronacrisis. Dit alles maakt het voor mij als plaatsvervangend voorzitter van de VRH wenselijk om nu – eerder dan wettelijk vereist én voor mijn vertrek per 1 juli 2020 – verantwoording af te leggen aan de gemeenteraden in Haaglanden. Met dit document wordt aan deze verantwoording invulling gegeven. Graag verzoek ik u dit document door te geleiden naar uw raden.

I. STRUCTUUR GEVOLGBESTRIJDING COVID-19

A. CONTEXT

Op 27 januari 2020 is het nieuwe Coronavirus (COVID-19) landelijk aangewezen als Infectieziekte A. Deze aanwijzing betekent dat op basis van de Wet publieke gezondheid de voorzitter van de veiligheidsregio zorgdraagt voor de bestrijding van het virus en het bestuur van de veiligheidsregio zorgdraagt voor de voorbereiding van de bestrijding.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

Op grond van Wet publieke gezondheid geeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) landelijk leiding aan de bestrijding van een Infectieziekte A. Dit betekent dat de minister de voorzitter van de veiligheidsregio bijvoorbeeld kan opdragen om maatregelen toe te passen.

Vorbereiding door bestuur veiligheidsregio

De Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het bestuur van elke veiligheidsregio een inventarisatie maakt van de risico's van rampen en crises. Deze inventarisatie is vastgelegd in het Regionaal Risicoprofiel. Dit risicoprofiel wordt regelmatig geactualiseerd en – na ter zienswijze te zijn voorgelegd aan de gemeenteraden in Haaglanden – bestuurlijk vastgesteld. De laatste versie van het Regionaal Risicoprofiel is op 30 januari 2019 door het algemeen bestuur van de VRH vastgesteld. In dit risicoprofiel is een aantal prioritaire risico's opgenomen, waaronder het risico van een bedreiging van de volksgezondheid (bijvoorbeeld als gevolg van een infectieziekte).

De organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de generieke wijze waarop bij het bestrijden van een ramp of het beheersen van een crisis wordt opgetreden, is uitgewerkt in het Regionaal Crisisplan. Het Regionaal Crisisplan is op 30 januari 2019 door het algemeen bestuur vastgesteld. Daarnaast beschikt Haaglanden over een 'Generiek draaiboek infectieziektebestrijding' (vastgesteld op 13 april 2016 door het algemeen bestuur van de VRH en op 17 juli 2015 vastgesteld door het algemeen bestuur van de GGD¹).

Bestrijding door voorzitter veiligheidsregio

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat het gezag in geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, over gaat van de burgemeester naar de voorzitter van de veiligheidsregio (art. 39 van de Wet veiligheidsregio's). Wanneer hiervan sprake is, kan regionaal (op basis van het Regionaal Crisisplan) worden opgeschaald naar de hoogste GRIP-fase: GRIP-4. Dit betekent dat in de veiligheidsregio een Regionaal Beleidsteam (RBT) wordt geformeerd, waarin regionale bestuurlijke afstemming plaatsvindt tussen de voorzitter van de veiligheidsregio, de hoofdofficier van justitie en de (bij de ramp of crisis betrokken) burgemeesters.

De voorzitter van de veiligheidsregio beschikt in dit geval over een aantal bevoegdheden in het kader van de crisisbeheersing, waaronder noodbevoegdheden. De voorzitter is hierbij wettelijk verplicht het RBT te consulteren voordat hij besluiten neemt, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet.

Naast deze algemene bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, heeft de voorzitter ook een aantal specifieke bevoegdheden op grond van de Wet publieke gezondheid als het gaat om de bestrijding van een Infectieziekte A. Zo kan de voorzitter in een uiterst geval – op advies van de GGD – een persoonsgerichte maatregel opleggen, zoals een last onder bestuursdwang ter handhaving van opnemings- en uitvoer van isolatie en quarantaine. Voor het toepassen van deze maatregel is geen (bestuurlijke) opschaling noodzakelijk. Zoals eerder door de plaatsvervangende voorzitter van de VRH per brief (d.d. 5 maart, kenmerk: P20.000213) is toegelicht, spreekt het evenwel voor zich dat de (plaatsvervangende) voorzitter – wanneer van zo'n bevoegdheid gebruik moet worden gemaakt – waar mogelijk altijd vooraf met de betrokken burgemeester zal afstemmen.

¹ De GGD maakt geen deel uit van de VRH als gemeenschappelijke regeling, maar vormt een aparte gemeenschappelijke regeling.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

Invulling voorzitterschap VRH

Wettelijk is bepaald dat de voorzitter van de veiligheidsregio wordt benoemd door de Kroon, gehoord het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio. Alleen een kroonbenoemde burgemeester kan worden benoemd tot voorzitter van de veiligheidsregio.

Het algemeen bestuur wijst zelf de plaatsvervangend voorzitter aan; de functie van plaatsvervangend voorzitterschap mag hierbij wél door een burgemeester worden ingevuld die niet door de Kroon is benoemd (i.c. een waarnemend burgemeester).

In afwachting van een nieuwe, kroonbenoemde burgemeester van Den Haag en de voordracht en benoeming van deze burgemeester als voorzitter van de VRH, heeft het algemeen bestuur op 11 december 2019 besloten burgemeester (wnd.) Remkes van Den Haag te benoemen als plaatsvervangend voorzitter van de VRH. Op basis van deze afspraak is ook bepaald dat bij afwezigheid van deze burgemeester, het plaatsvervangend voorzitterschap van de VRH wordt ingevuld door burgemeester Aptroot van Zoetermeer. Na het vertrek van burgemeester Aptroot heeft het algemeen bestuur op 9 april 2020 besloten dat burgemeester Van Bijsterveldt van Delft deze rol van burgemeester Aptroot overneemt.

Uitvoering gevolgbestrijding onder leiding van voorzitter

De bestrijding van het Coronavirus vindt – als Infectieziekte A – onder centrale regie van het Rijk plaats. Binnen de landelijke kaders en richtlijnen ligt de regionale uitvoering van deze bestrijding bij de GGD. De GHOR draagt zorg voor de regionale afstemming tussen de partners uit de zorgketen (zoals de GGD, ziekenhuizen, VVT-instellingen² en huisartsenposten) en hulpdiensten. Zowel de GGD als de GHOR staan onder leiding van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Bij de bestrijding van een A-infectieziekte werkt de DPG onder de bestuurlijke leiding van de voorzitter van de veiligheidsregio.

Om in regionaal verband goede samenwerking binnen de acute zorg te bewerkstelligen en te waarborgen, nemen de aanbieders van acute zorg die betrokken zijn bij de acute zorgketen deel aan het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ). De regio ROAZ West Nederland is congruent aan de veiligheidsregio's en GGD-regio's Haaglanden en Hollands Midden. Het Netwerk Acute Zorg West (NAZW) is het uitvoeringsbureau van het ROAZ.

Tussen GHOR Haaglanden, GHOR Hollands Midden en het NAZW is een nauwe samenwerking tot stand gekomen om de zorgketen binnen ROAZ regio West te coördineren. Daarbij is tussen de DPG van Haaglanden en de DPG van Hollands Midden afgesproken dat Haaglanden de leiding heeft over de zorgketen voor beide regio's. Onder regie van de drie coördinatoren – de DPG Haaglanden, DPG Hollands Midden en voorzitter ROAZ – vindt structureel overleg plaats tussen vertegenwoordigers van alle acute zorgaanbieders en niet-acute zorgaanbieders uit de regio West. Op tactisch niveau vindt aanvullende afstemming plaats binnen de zorgcohorten; onder andere ziekenhuizen, VVT-instellingen en huisartsenposten overleggen onderling veelvuldig. Door deze overlegstructuren is het mogelijk geworden de zorgcontinuïteit te monitoren, knelpunten inzichtelijk te maken en hierop snel te acteren.

² Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen en Thuiszorgorganisaties.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

B. VERLOOP VAN DE OPSCHALING

Regionale opschaling van de crisisorganisatie

In de winter van 2019-2020 is gebleken dat een nieuw Coronavirus vanuit China 'overwaait' naar Europese landen. Deze ontwikkeling is nauwgezet gevolgd door de DPG Haaglanden, die het bestuur van de VRH voortdurend op de hoogte heeft gehouden over de ontwikkelingen en de bestrijding in de regio.

Met ingang van 27 februari 2020 is een voorbereidend Regionaal Operationeel Team (ROT) – vooruitlopend op een eventuele formele opschaling van de crisisstructuur – gestart met de voorbereiding op de dreigende 'Coronacrisis'. In een ROT werken – onder coördinatie van een Operationeel Leider – regionale functionarissen samen op het gebied van geneeskundige zorg, bevolkingszorg, brandweertzorg, politie en communicatie met als doel een (dreigende) crisis te beheersen.

Na de eerste laboratorium bevestigde besmetting in onze regio op 29 februari 2020 en in vervolg op het voorbereidend ROT is – eveneens vooruitlopend op een eventuele formele opschaling – op 2 maart 2020 gestart met een bestuurlijk voorbereidend overleg. Aanvankelijk is dit gestart als een overleg tussen de plaatsvervangend voorzitter van de VRH, de hoofdofficier van justitie (arrondissementsparket Den Haag) en de 'Veiligheidsdirectie Haaglanden³', maar met ingang van 12 maart 2020 hebben alle burgemeesters in Haaglanden hieraan deelgenomen en is gestart met het werken in een *GRIP-4 setting*. In deze bijeenkomst is bekrachtigd dat de voorzitter – indien nodig – gebruik kan maken van zijn bevoegdheden op basis van artikel 39 van de Wet Veiligheidsregio.

Aansluiting tussen regio en 'lokaal'

In de RBT-vergadering van 16 maart 2020 is geconstateerd dat naast de thema's die direct verband houden met de crisisbeheersing, sprake is van diverse andere maatschappelijke vraagstukken die verband houden met de gevolgbestrijding van COVID-19. Gedacht kan worden aan de dienstverlening van gemeenten, economische vraagstukken, zaken behorend tot het sociaal domein, scholen, kinderopvang etc. Om ook over deze thema's regionaal af te stemmen, is separaat aan de structuur van crisisbeheersing (en dus het RBT) een bestuurlijk afstemmingsoverleg opgestart met als uitgangspunt om zo dicht mogelijk bij de bestaande regionale en lokale structuren te blijven, waarmee gelijktijdig recht wordt gedaan aan de positie van het lokale bestuur. De afstemming over deze thema's is ambtelijk gecoördineerd door de gemeentesecretarissen in de regio Haaglanden.

II. LANDELIJKE AANWIJZINGEN EN REGIONALE/ LOKALE DOORWERKING DAARVAN

A. LANDELIJKE AANWIJZINGEN

De Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) besluit over het geheel van maatregelen en voorzieningen met het oog op een samenhangende aanpak ter voorkoming van verdere verspreiding van het Coronavirus en de maatschappelijke impact hierop. De minister-president is de voorzitter van de MCCb.

Om uitvoering te geven aan de landelijke maatregelen zijn diverse aanwijzingen aan de (25) voorzitters van de veiligheidsregio's gegeven. Deze aanwijzingen zijn gegeven door de minister voor Medische Zorg en Sport/ van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (JenV). Om te komen tot zoveel mogelijk uniformiteit in de regionale

³ Directeur Publieke Gezondheid, Chef politie-eenheid Den Haag, Commandant Brandweer en Coördinerend Gemeentefunctionaris.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

uitvoering van deze maatregelen, hebben de 25 voorzitters deze aanwijzingen vertaald in landelijke model-noodverordeningen. Voor de afstemming hierover – alsook over andere onderwerpen in het kader van deze crisis – hebben de voorzitters hun reguliere afstemmingsoverleg (het Veiligheidsberaad) gebruikt. Daarnaast is dit overleg ook gebruikt voor afstemming met de rijksoverheid, zoals bijvoorbeeld met de minister van JenV als coördinerend minister op het gebied van crisisbeheersing.

Hoewel getracht is om zoveel mogelijk uniformiteit na te streven, is in de praktijk gebleken dat dit binnen het huidige bestel niet altijd is gelukt. Een voorbeeld hiervan is het beleid inzake de eet- en drinkgelegenheden aan de kust, dat door veiligheidsregio's aan de kuststrook verschillend tot uitvoering is gebracht. Naar aanleiding hiervan is door de plaatsvervangend voorzitter van de VRH met de voorzitters van andere veiligheidsregio's aan de kust afstemming gezocht om te komen tot een meer eenduidige lijn.

B. REGIONALE DOORWERKING

In het RBT vindt de besluitvorming over de regionale uitwerking van landelijke maatregelen plaats. Deze landelijke maatregelen vinden in elke regio hun uitwerking in regionale noodverordeningen. Een overzicht van de noodverordeningen die in de VRH zijn vastgesteld, is te vinden in bijlage I.

Handhaving noodverordening

Door de plaatsvervangend voorzitter zijn – voortvloeiend uit de noodverordening – toezichthouders aangewezen die belast zijn met het toezicht op de naleving van de noodverordening. De aanwijzing is zodanig vormgegeven dat toezichthouders bevoegd zijn om binnen het gehele grondgebied van de veiligheidsregio Haaglanden toezicht te houden. Deze aanwijzing is op 20 maart 2020 vastgesteld en gepubliceerd op de website van de VRH. Daarnaast zijn de burgemeesters in de regio Haaglanden hierover schriftelijk door de plaatsvervangend voorzitter geïnformeerd (brief d.d. 20 maart, kenmerk: P20.000249).

Regionaal maatwerk

De eerste noodverordening (15 maart 2020) is door de VRH zelf opgesteld. De noodverordeningen die hierna volgden, zijn gebaseerd op de eerder vermelde landelijke model-noodverordeningen.

Daar waar nodig of wenselijk is geweest, is in Haaglanden – binnen de kaders van de landelijke aanwijzingen – regionaal maatwerk toegepast.

Via de noodverordening zelf is regionaal maatwerk toegepast in de noodverordening⁴ die met ingang van 3 april 2020 (12:00 uur) in werking is getreden. Bij de vaststelling van deze noodverordening is aan alle regio's de keuze voorgelegd om – aan de hand van landelijke opgestelde optionele bepalingen – aanvullende verbodsbepalingen op te nemen. Het gaat hierbij om respectievelijk het 'verbod sanitaire voorzieningen recreatie' en het 'verbod recreatief nachtverblijf'.

Tot het 'verbod sanitaire voorzieningen recreatie' is in Haaglanden besloten omdat hier de 1,5 meter norm onvoldoende kan worden nageleefd en door het gemeenschappelijk gebruik contactbesmetting plaatsvindt. Dit verhoogt op onaanvaardbare wijze het risico op verspreiding van het Coronavirus (COVID-19). Op 24 april is vervolgens door de betrokken ministers landelijk opdracht gegeven tot dit verbod; daarmee is dit verbod voor alle regio's van kracht geworden. Met de landelijke aanwijzing van 11 juni is de opdracht tot sluiting van sanitaire voorzieningen per 15 juni 2020 komen te

⁴ Noodverordening van 2 april 2020 tot wijziging van de Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 26 maart 2020.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

vervallen, op voorwaarde dat de richtlijnen van het RIVM worden opgevolgd. Deze opdracht heeft de VRH verwerkt in de noodverordening die met ingang van 15 juni 2020 in werking is getreden.

Tot het 'verbod recreatief nachtverblijf' is in Haaglanden besloten vanwege het onder druk staan van de (regionale) zorgcontinuïteit. Daarnaast draagt deze maatregel bij aan een vermindering van het aantal reisbewegingen in de VRH. Op 7 mei 2020 heeft een herbeoordeling van dit verbod plaatsgevonden. Hieruit is naar voren gekomen dat het niet langer noodzakelijk is om vast te houden aan dit verbod. Daarop is door het RBT besloten dit verbod nog op dezelfde dag in te trekken.

Ten aanzien van het 'verbod recreatief nachtverblijf' geldt dat de landelijke optionele bepaling is overgenomen, maar dat de toelichting hierop regionaal is aangepast. Ter verduidelijking is in de regionale toelichting opgenomen dat:

- Dit artikel ook betrekking heeft op jachthavens.
- Dit verbod voor slaaphuisjes (recreatief nachtverblijf op het strand) betekent dat deze huisjes, na inwerkingtreding van deze bepaling, niet meer op de stranden mogen worden (op)gebouwd. Voor dergelijke huisjes die reeds zijn gebouwd of jaarrond op het strand staan, is door het RBT in de toelichting opgenomen dat het als niet proportioneel wordt geacht om te verplichten deze huisjes te verwijderen.
- Dit verbod niet geldt voor de opvang van asielzoekers in een recreatie- of vakantiepark.

Een aantal keer is gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de noodverordeningen bieden om regionaal maatwerk toe te passen. Hierbij gaat om:

- Het besluit⁵ om het barbecueën op een aantal locaties in de gemeenten Den Haag, Westland en Delft te verbieden. Dit besluit is nodig gebleken omdat barbecues op die locaties regelmatig te veel mensen trekken, waarbij de 1,5 meter norm onvoldoende kan worden gewaarborgd en gehandhaafd. Tot dit verbod is – na afstemming in het RBT – op 24 april 2020 besloten. Dit verbod is op deze datum gepubliceerd en in werking getreden. Op 4 juni 2020 is in het RBT besloten dat dit verbod – in het licht van de ingezette versoepeling van de maatregelen – niet langer nodig is. Naar aanleiding hiervan is dit besluit op 8 juni 2020⁶ ingetrokken en op 9 juni 2020 gepubliceerd.
- Het besluit⁷ om – onder voorwaarden – een regionale ontheffing te geven voor markten en winkels waarin meer dan 100 personen aanwezig kunnen zijn. Het beoordelen van deze voorwaarden is in deze regionale ontheffing aan de gemeenten zelf gelaten. Over deze ontheffing is – na afstemming in het RBT – op 8 mei 2020 besloten. Deze ontheffing is op deze datum gepubliceerd en in werking getreden.
- Het besluit⁸ om het voor personen die wonen in een beschermde woonvoorziening mogelijk te maken om te reizen met hulp van professionele begeleiders. Dit besluit is – in afstemming met het RBT – op 14 mei 2020 genomen en gepubliceerd, waarmee het met onmiddellijke ingang in werking is getreden.

⁵ Op basis van de Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 9 april 2020.

⁶ Intrekkingsbesluit gepubliceerd op 9 juni 2020 (www.vrh.nl).

⁷ Op basis van de Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Haaglanden 29 april 2020.

⁸ Op basis van de Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 11 mei 2020.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

C. LOKALE DOORWERKING

Bij de regionale uitwerking van de landelijke maatregelen is getracht om zo dicht mogelijk bij de bestaande lokale structuren te blijven en zo recht te doen aan de positie van het lokale bestuur. Zo zijn de locaties ten aanzien van het eerder genoemde barbecueverbod lokaal aangedragen en is het ten aanzien van de eerder genoemde ontheffing m.b.t. markten en winkels aan de gemeenten gelaten om te oordelen of de voorwaarden in voldoende mate kunnen worden nageleefd. Ook de maatregelen om drukte in gebieden te voorkomen, zoals recreatiegebieden of stranden, zijn lokaal in plaats van regionaal ingevuld. Over dit laatste heeft uiteraard wel regionale afstemming plaatsgevonden.

Regionaal is dus proportioneel en subsidiair omgegaan met de bevoegdheid van de plaatsvervangend voorzitter om in gemeenten maatregelen te treffen. Dit geldt ook voor situaties in gemeenten die een bestuurlijke maatregel van de plaatsvervangend voorzitter van de veiligheidsregio vergen (zie onderstaande tabel), zoals een last onder dwangsom of het aanwijzen van een verboden gebied op basis van de noodverordening. Bestuurlijk is hierover in Haaglanden afgesproken dat dergelijke besluiten vanuit de gemeenten – door tussenkomst van de betrokken burgemeester – aan de plaatsvervangend voorzitter worden voorgelegd. Lokaal is bepaald hoe lang een aanwijzing van een verboden gebied moest voortduren.

Gemeente	Aantal keer last onder dwangsom	Aantal keer last onder bestuursdwang	Aantallen gebiedsaanwijzing ⁹	Aantallen persoonsgerichte maatregelen
Delft			4	
Den Haag	36		16	
Leidschendam-Voorburg			3	
Midden-Delfland			5	
Pijnacker-Nootdorp		1	2	
Rijswijk				
Wassenaar	1		1	
Westland			14	
Zoetermeer				4 ¹⁰

Overzicht bestuurlijke maatregelen door plv. voorzitter VRH, bijgewerkt tot 16 juni 2020.

Regionaal is een juridisch loket ingericht om enerzijds bovenstaande zaken – ter advisering aan de plaatsvervangend voorzitter – juridisch te toetsen. Anderzijds is dit loket ook ingericht om zoveel mogelijk uniformiteit in de regio te waarborgen, met name als het gaat om de interpretatie van de regels in de noodverordeningen.

In een besluit van 5 juni 2020 (publicatie op de VRH-site d.d. 10 juni 2020) heeft de plaatsvervangend voorzitter gemeenten gemachtigd om:

- namens de plaatsvervangend voorzitter bezwaarden en overige belanghebbenden te horen over bezwaren tegen door de plv. voorzitter genomen besluiten, en
- de plaatsvervangend voorzitter te vertegenwoordigen en zijn belangen toe te lichten bij de zittingen van alle gerechtelijke instanties.

⁹ Inclusief de locaties die door de gemeenten Delft, Den Haag en Westland zijn opgenomen in het eerder genoemde besluit om het barbecueën op een aantal locaties te verbieden.

¹⁰ Vier maal is een tijdelijke gebiedsontzegging wegens stelselmatig negeren van de coronamaatregelen toegepast.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

Weging regionale en lokale belangen bij vaststelling noodverordeningen

Voorafgaand aan de besluitvorming over de noodverordeningen, is elke noodverordening eerst aan de burgemeesters c.q. RBT-leden voorgelegd. Hierbij is de gelegenheid geboden om eventueel bezwaar aan te doen tekenen tegen de vaststelling van de noodverordening, indien het belang van een gemeente naar de mening van de burgemeester onevenredig zou worden geschaad.

De besluitvorming in het RBT – zowel over de noodverordeningen als over andere onderwerpen – is met veel draagvlak tot stand gekomen. Van bovenvermelde gelegenheid om bezwaar aan te doen tekenen, is eenmaal gebruik gemaakt. In de regionale c.q. lokale consultatie ten aanzien van de noodverordening van 1 juni 2020, is de plaatsvervangend voorzitter verzocht af te wijken van de landelijke aanwijzingsbrief van de betrokken ministers. Dit verzoek heeft de plaatsvervangend voorzitter niet ingewilligd; voor een nadere toelichting hierop wordt korthedshalve verwezen naar de brief van de plaatsvervangend voorzitter hierover (d.d. 29 mei 2020, kenmerk: P20.000363, zie bijlage II).

INFORMATIEVOORZIENING

Informatiepositie gemeenteraden

Bestuurlijk is in Haaglanden afgesproken dat gemeenteraden door tussenkomst van de burgemeesters worden geïnformeerd over de gevolgbestrijding van COVID-19. In dit kader zijn door de plaatsvervangend voorzitter twee brieven (5 en 13 maart 2020) gestuurd over de ontwikkelingen op dit gebied, vooruitlopend op de vaststelling van de eerste noodverordening op 15 maart 2020. Na de vaststelling van elke noodverordening is door de plaatsvervangend voorzitter een brief naar de burgemeesters gestuurd, met het verzoek deze door te geleiden naar de raden.

Informatiepositie Commissaris van de Koning en Openbaar Ministerie (OM)

Na elke vaststelling van een noodverordening zijn de Commissaris van de Koning en het OM per e-mail door de plaatsvervangend voorzitter op de hoogte gesteld. Wat betreft het OM geldt dat de Hoofdofficier van Justitie standaard deelneemt aan alle vergaderingen van het RBT.

III. COMMUNICATIE

Aan alle bestuurlijke vergaderingen die regionaal hebben plaatsgevonden, heeft een communicatieadviseur deelgenomen. Deze adviseur heeft de uitkomsten van de RBT-vergaderingen vertaald naar communicatieboodschappen en –middelen, zoals persberichten uit het RBT.

Daarnaast is er in Haaglanden ook een Regionale taakorganisatie crisiscommunicatie (afgekort als: RToC) ingericht om de communicatie over COVID-19 in de regio vorm te geven. Uitgangspunten die hierbij zijn gehanteerd, zijn:

- Landelijke, regionale en lokale communicatie versterken elkaar;
- Er is coördinatie op eenduidige communicatie;
- Communicatie biedt ruimte aan de lokale dynamiek;
- Zo veel mogelijk communicatiesnelheid nastreven;
- Zorg voor duidelijke, transparante communicatie;
- De communicatie is doelgroepgericht;
- Communicatie sluit aan bij de gevoelens die er leven.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

Vanwege het grote aantal partners dat gezamenlijk invulling geeft aan de communicatie rondom het Coronavirus, is coördinatie binnen de regio gewenst. De RToC vormt het communicatie- en informatieknoppunt tussen het Rijk, de regio en de verschillende keten- en multipartners. Er is intensief samengewerkt met liaisons bij de verschillende partners:

- Gemeenten: per gemeente één contactpersoon communicatie;
- Ministeries en RIVM: het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC);
- Politie: Hoofd Communicatie Politie;
- GHOR, GGD en geneeskundige ketenpartners: contactpersoon communicatie;
- Openbaar Ministerie: perswoordvoerder.

Op specifieke regionale thema's heeft de RToC gestuurd op de uitvoering van eenduidige kaders en boodschappen in de regio. Aangesloten partners zijn zelf verantwoordelijk gebleven voor de uitvoering van de communicatie binnen hun organisatie. Om aan te sluiten bij de informatiebehoefte van de samenleving, is gewerkt met regionale omgevingsbeelden.

Communicatiemiddelen

Op 29 april 2020 is de website Haaglandenveilig.nl regionaal in gebruik genomen als vervanging voor de website van de VRH¹¹. Op Haaglandenveilig zijn alle formele berichten van het RBT geplaatst. Daarnaast zijn partnerwebsites zoals GGDHaaglanden.nl en de gemeentelijke websites actief ingezet om regionaal de communicatie vorm te geven op de verschillende onderwerpen en beleidsdomeinen. Ook is gebruik gemaakt van actieve mediabenedering en daar waar nodig is de plaatsvervangend voorzitter ingezet als regionale afzender van de communicatie. De landelijke communicatiemiddelen (NKC) zijn veelvuldig in onze regio gebruikt.

Gemeenten hebben, binnen de regionale kaders, zelf inkleuring gegeven aan de communicatie (-aanpak). Hiervoor is een breed scala aan communicatiemiddelen gebruikt, passend bij de doelgroep en het onderwerp. Een greep uit de middelen (niet volledig):

- Gemeentelijke website;
- Publieksnummer (KCC);
- Inzet Burgemeester (open brief, vlog, videoboodschap, dagboek, interviews);
- Inzet wethouders/college (interviews, socials, videoboodschappen);
- Toolkit, Jobport ondernemers, ondernemersloket;
- Social media (Twitter, Facebook, Instagram (stories), LinkedIn, YouTube);
- Abri's, (matrix)borden, digitale muurkranten, tekstkarren, trotters, posters, stickers, green graffiti;
- Communicatie via citystewards, strandstewards, boa's, verkeersregelaars;
- Communicatie via netwerken (bewonersverenigingen, ondernemersverenigingen, jongerenwerk etc.);
- Nudging (cirkels in parken);
- Digitale (wijk)nieuwsbrief;
- Inzet locale influencers;
- Inzet (locale) media (Coronapagina, gemeentepagina).

¹¹ De noodverordeningen (en besluiten in dit kader) zijn ook na de ingebruikname van Haaglandenveilig gepubliceerd op de website van de VRH.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

Communicatiedoelgroepen

De gezamenlijke communicatie inspanning heeft zich op verschillende doelgroepen gericht. Per gemeente zijn accenten aangebracht in de doelgroepbenadering.

Inwoners	Ondernemers	Recreanten	Anderstaligen
Gezinnen	Vrijwilligers	Fietsers	Expats
Jongeren	Verenigingen	Sporters	Arbeidsmigranten
Basisschoolleerlingen	Religieuze instellingen		Laaggeletterden
Scholieren			
Studenten			
Ouderen			

Events en hotspots

Extra communicatie inzet heeft plaatsgevonden bij speciale events, of is gericht op speciale plekken:

- Feestdagen (Pasen, Koningsdag, Dodenherdenking, Bevrijdingsdag, Hemelvaart, Pinksteren, ramadan, Suikerfeest, eindexamens);
- Anticiperen op opening scholen, horeca, sport, mooi weer;
- Hotspots: (fit-)parken, stranden, skatebanen, speeltuinen, binnensteden, winkelgebieden, parkeerplaatsen, markten.

Campagnes en boodschappen

Regionaal heeft de nadruk gelegen op het naleven van de maatregelen (noodverordening), het stimuleren van initiatieven uit de samenleving, het ondersteunen van zorgverleners en het bedanken van vrijwilligers. De bevolking is geïnformeerd over de ontwikkeling van het virus, de regionale zorg(capaciteit) en het testbeleid. In de uitvoering van deze focuspunten hebben gemeenten een belangrijke rol gespeeld. Om jongeren te stimuleren zich aan de gedragsregels te houden is de campagne 'SlimmerChillen=Coronakillen' ingezet.

IV. KOSTEN

Voor de accountant is de uitbraak van het Coronavirus reden geweest om in de jaarrekening 2019 van de VRH aanvullende informatie op te laten nemen over de mogelijke financiële effecten. Achterliggende gedachte hiervan is dat de uitbraak van dit virus een majeur effect zou kunnen hebben op de financiële positie van de VRH.

In de jaarrekening staat toegelicht dat de financiële effecten voor de VRH vooralsnog zijn te overzien. Voor de inkomsten is de VRH vooral afhankelijk van gemeenten en het Rijk. Extra uitgaven vanwege de Coronacrisis kunnen deels worden gecompenseerd door minder uitgaven vanwege projecten die als gevolg van Corona zijn uitgesteld. De VRH beschikt hiervoor momenteel over voldoende weerstandscapaciteit. De accountant heeft de jaarrekening 2019 voorzien van een goedkeurende verklaring.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

In het kader van de jaarrekening 2019 is in het bestuur van de VRH uitgebreid beraadslaagd over het dilemma om – gelet op de financiële onzekerheden die zich rondom COVID-19 voordoen – een deel van het voordelig resultaat over 2019 (ca. € 1,9 miljoen) terug te betalen aan de gemeenten, of deze terugbetaling voorlopig uit te stellen en tot terugbetaling over te gaan nadat er meer financiële duidelijkheid is over de uitgaven die de VRH heeft moeten doen in het kader van COVID-19. Het bestuur heeft ervoor gekozen om vast te houden aan de geldende afspraken rondom het weerstandsvermogen van de VRH en daarom in te stemmen met het bestemmingsvoorstel de ca. € 1,9 miljoen terug te betalen aan de gemeenten.

De VRH heeft intensief overlegd met alle betrokken partners bij de bestrijding van de crisis. In dit kader is de financiële onduidelijkheid over wie deze kosten moet dragen opgelost. De zorgverzekeraars hebben de financiële verantwoordelijkheid genomen en zodoende zijn majeure uitgaven voor de VRH achterwege gebleven. De directe extra uitgaven voor de VRH bedragen naar verwachting ca. € 100.000. Het betreft vooral aanvullende communicatiekosten en distributiekosten van persoonlijke beschermingsmiddelen. Deze uitgaven kunnen binnen de lopende begroting worden opgevangen.

Het (definitieve) financiële overzicht zal worden verantwoord via de reguliere rapportages. Dit zijn de bestuurlijke managementrapportage (deze wordt volgens planning op 14 oktober 2020 door het algemeen bestuur behandeld) en de jaarrekening 2020 (voorjaar van 2021).

V. OVERIGE

A. CONTINUÏTEIT HULPDIENTEN

In het RBT is gemonitord in hoeverre de continuïteit van de hulpdiensten (politie, ambulance, brandweer en bevolkingszorg), crisisorganisatie en ondersteunende onderdelen (zoals de meldkamer) gewaarborgd blijft. Immers, naast het bestrijden van de Coronacrisis moeten de hulpdiensten in staat blijven de dagelijkse veiligheidszorg voort te zetten.

Alle diensten hebben intern maatregelen genomen om de continuïteit te waarborgen. Maatregelen zijn genomen om besmettingsgevaar zoveel als mogelijk weg te nemen, en extra capaciteit is vrijgekomen doordat trainingen en oefeningen vanwege Corona zijn komen stil te liggen. Tegelijkertijd geldt dat een aantal functionarissen is opgeleid om de crisisorganisatie te versterken. Hierbij gaat het om informatiemanagers, omgevingsanalisten en communicatieadviseurs. Hierdoor is, samen met een relatief laag ziekteverzuim bij de verschillende diensten, de continuïteit niet in gevaar gekomen.

Bovenstaande laat onverlet dat voor de bestrijding van de Coronacrisis een groot beroep is gedaan op de hulpdiensten en crisisorganisatie in de veiligheidsregio Haaglanden. Hierbij hebben diensten elkaar waar mogelijk geholpen. Zo heeft de brandweer logistieke ondersteuning geleverd aan de GHOR, die tijdens de Coronacrisis belast is geweest met de verdeling van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

B. AFSCHALING

In de relatief korte periode vanaf de eerste landelijke aanwijzing op 13 maart 2020 (nr. 1662578-203166-PG) aan de voorzitters van de veiligheidsregio's is in snelle opvolging een groot aantal elkaar opvolgende maatregelen getroffen en neergelegd in noodverordeningen van de veiligheidsregio's. Deze structuur zorgt ervoor dat maatregelen snel genomen kunnen worden en (steeds) op de specifieke omstandigheden kunnen worden afgestemd.

Met het afnemen van het aantal besmettingen worden de maatregelen inmiddels stap voor stap versoepeld. Elke stap die wordt gezet om maatregelen te versoepelen, leidt tot de nodige vragen. Bijvoorbeeld waarom de verruiming voor de één wel geldt, maar voor de ander (nog) niet. Dit zijn logische en terechte vragen, zeker omdat de Coronamaatregelen grote impact hebben op economisch en sociaal-maatschappelijk gebied.

Net zoals het geval is geweest bij de opschaling van de maatregelen, geldt ook bij het versoepelen van maatregelen (en de fasering daarvan) dat dit gebeurt op basis van landelijke aanwijzingen van de betrokken minister(s). Ook in deze afschaling staat centralisatie dus centraal. Dit neemt niet weg dat regionaal en lokaal zichtbaar wordt waar de versoepeling leidt tot onduidelijkheden of dilemma's. Deze onduidelijkheden en dilemma's worden door de (plaatsvervangend) voorzitters van de veiligheidsregio's met de betrokken minister(s) besproken in het Veiligheidsberaad, met als doel om deze – zoveel als mogelijk – op één landelijk uniforme wijze weg te nemen.

Doorkijk naar de komende periode

Landelijk is nieuwe, aanvullende wetgeving aangekondigd om maatregelen te kunnen nemen ter bestrijding van het Coronavirus. De 'Tijdelijke bepalingen in verband met maatregelen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 voor de langere termijn' (Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) moet hierbij in de plaats komen van de op dit moment geldende noodverordeningen van de (plaatsvervangend) voorzitters van de veiligheidsregio's. Met de ontwikkeling van deze tijdelijke wet wordt getracht om te voorzien in de behoefte om op gemeentelijk niveau afwegingen te maken over de toepassing van maatregelen. Daarmee moet deze wet ook duidelijkheid geven of en in welke mate afschaling kan plaatsvinden van de crisisstructuur waarin nu wordt gewerkt. Totdat hier landelijk meer duidelijkheid over bestaat, blijft het met het oog op de gevolgbestrijding van COVID-19 nodig om – daar waar nodig – gebruik te kunnen blijven maken van de wettelijke bevoegdheden die de (plaatsvervangend) voorzitter heeft in het geval van een crisis van meer dan plaatselijke betekenis. Zoals eerder opgemerkt, is het zaak om met het toepassen van deze bevoegdheden proportioneel en subsidiair om te gaan. Daarnaast heeft de plaatsvervangend voorzitter aangegeven dat hij eraan hecht dit in goede afstemming met de burgemeesters te laten plaatsvinden, en de raden hierover (door tussenkomst van de burgemeesters) op de hoogte te houden.

Met vriendelijke groet,

J.W. Remkes
Plaatsvervangend voorzitter veiligheidsregio Haaglanden

Datum
22 juni 2020

BIJLAGE I Overzicht noodverordeningen binnen de VRH

Ons kenmerk
P20.000408

Overzicht noodverordeningen binnen de VRH (COVID-19)						
Noodverordeningen	Vaststelling	Publicatie- datum (vrh.nl)	Inwerking- treding	Gebaseerd op landelijk model?	Afwijking t.o.v. dit landelijk model?	Door burgemeester(s) bezwaar aangetekend?
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden.	Zondag 15 maart 2020.	15 maart 2020.	Zondag 15 maart 2020, 15:00 uur.	Nee, niet voorhanden.	N.v.t.	Nee.
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden.	Maandag 16 maart 2020.	Maandag 16 maart 2020.	Met onmiddellijke ingang.	Ja.	Nee.	Nee.
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 26 maart 2020.	Donderdag 26 maart 2020.	Donderdag 26 maart 2020.	Met onmiddellijke ingang.	Ja.	Nee.	Nee.
Noodverordening van 2 april 2020 tot wijziging van de Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 26 maart 2020.	Donderdag 2 april 2020.	Donderdag 2 april 2020.	Vrijdag 3 april 2020, 12:00 uur.	Ja (op basis van landelijke, optionele bepalingen; de toelichting op deze bepalingen is wel aangepast; zie ook pag. 6 in deze brief).	Nee.	Nee.
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 9 april 2020.	Donderdag 9 april 2020.	Donderdag 9 april 2020.	Met onmiddellijke ingang	Ja.	Nee.	Nee.
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 29 april 2020.	Woensdag 29 april 2020.	Woensdag 29 april 2020.	Met onmiddellijke ingang	Ja.	Nee.	Nee.
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 11 mei 2020	Zaterdag 9 mei 2020.	Zaterdag 9 mei 2020.	Maandag 11 mei 2020.	Ja.	Nee.	Nee.
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 01 juni 2020	Vrijdag 29 mei 2020.	Vrijdag 29 mei 2020.	Maandag 1 juni 2020, 12:00 uur.	Ja.	Nee.	Ja.
Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 15 juni 2020.	Vrijdag 12 juni 2020.	Vrijdag 12 juni 2020.	Maandag 15 juni 2020.	Ja.	Nee.	Nee.

Overzicht bijgewerkt tot 16 juni 2020.

Dedemsvaartweg 1
2545 AP Den Haag
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

088 886 8000
www.vrh.nl

Contactpersoon
Veiligheidsdirectie Haaglanden

Ons kenmerk
P20.000363

Bijlagen
2 (aanwijzing en noodverordening)

Aan de burgemeesters in de Veiligheidsregio Haaglanden

Datum: 29 mei 2020
Onderwerp: Noodverordening COVID-19 VRH van 01 juni 2020.

Geachte burgemeesters,

In navolging van de aangekondigde maatregelen tijdens de persconferentie van de minister-president op 19 mei 2020, heb ik op 26 mei jl. een nieuwe aanwijzingsbrief (nr. 1693632-205523-PG) ontvangen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid. Deze aanwijzing is volledigheidshalve ook bij deze brief als bijlage gevoegd.

Deze nieuwe aanwijzing is verwerkt in een landelijke model-noodverordening. Op basis van dit landelijke model is bijgaande 'Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 01 juni 2020' tot stand gekomen.

De 'Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van 01 juni 2020' heb ik digitaal aan u voorgelegd. Hierbij bent u in de gelegenheid gesteld om eventueel bezwaar aan te doen aantekenen tegen deze nieuwe noodverordening van de VRH, indien het belang van uw gemeenten naar uw mening onevenredig zou worden geschaad (conform artikel 39, vierde lid, Wet veiligheidsregio's).

In deze regionale consultatie is verzocht om het via de noodverordening mogelijk te maken om ook terrassen op buitensportlocaties te openen (bijvoorbeeld een terras bij een sportkantine). In de eerder genoemde aanwijzing is echter opgenomen dat paracommerciële eet- en drinkgelegenheden die onderdeel zijn van buitensportaccommodaties (verenigingskantines) gesloten blijven. Inherent hieraan is dat ook de terrassen van paracommerciële eet- en drinkgelegenheden die onderdeel zijn van buitensportaccommodaties (verenigingskantines) gesloten blijven.

In de vergadering van het Regionaal Beleidsteam (RBT) van 28 mei jl. hebben wij afgesproken dat regionale beleidskeuzes of interpretaties moeten passen binnen de eerder genoemde aanwijzing. Ik ben van mening dat het inwilligen van dit verzoek niet passend is binnen deze aanwijzing. Om deze reden is de noodverordening op dit punt niet aangepast.

Op dinsdag 02 juni vindt een extra vergadering van het Veiligheidsberaad plaats. Het knelpunt met betrekking tot de terrassen op buitensportlocaties, dat in de praktijk leidt tot onmogelijkheden in de handhaving, zal ik in deze vergadering aan de orde stellen.

Voor de overige inhoud van de noodverordening geldt dat er geen bezwaren zijn ingediend.

De nieuwe noodverordening (citeertitel: Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Haaglanden van

Volg ons op social media:

Datum
22 juni 2020

Ons kenmerk
P20.000408

Datum
29 mei 2020

Ons kenmerk
P20.000318

01 juni 2020) is zojuist gepubliceerd op de website van de VRH (www.vrh.nl) en treedt per 01 juni 2020 in werking.

Informeren van Commissaris van de Koning, raden en OM

Overeenkomstig de eerder gemaakte afspraken in het Regionaal Beleidsteam (RBT) van de VRH, verzoek ik u om voorliggende brief met de nieuwe noodverordening zo spoedig mogelijk door te geleiden naar uw raden en de betrokken ambtelijke diensten binnen de gemeenten. Tevens verzoek ik u zo spoedig mogelijk informatie over de verordening op te nemen op uw gemeentelijke website. De Commissaris van de Koning en het Openbaar Ministerie worden door mij separaat geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

J.W. Remkes

Plaatsvervangend voorzitter Veiligheidsregio Haaglanden